

Másodlelkész-iktató ünnepi istentisztelet

Budapest – Fásor, 2018. szeptember 15. 11:00; MGyTK

Textus: *Életem a porhoz tapad: eleveníts meg igéddel!* (Zsolt 119,25)

Kedves Gyülekezet!

Ez leghosszabb, a "törvény magasztalása" címet viselő 119. zsoltár egy olyan, az Úristen kinyilatkoztatásának tiszteletére állított irodalmi emlékmű, amelynek sokszor meglehetősen rossz sajtója van. Amint az impozáns építmények esetében, úgy ezzel a zsoltárral kapcsolatban is igaz ugyanis, hogy az emberek egy részének tetszik, kedvelik, csodálják, másoknak pedig nem tetszik, nem kedvelik, nem csodálják. Komoly teológusok is ellentétesen vélekednek róla. Egyes bibliamagyarázók szerint a 119. zsoltár egy törvényeskedő és öngíz szerző unalmas, gondolatszegény, önisméltó, mesterkelt kompozíciója. Mások a találó kifejezések, a gondolati frissesség, a tiszteletre méltó tóra-kegyesség zsoltáráként tekintenek rá. Én most ez utóbbi vélemény mellett szeretnék érvelni.

Akár így van, akár úgy, tény, hogy ennek a zsoltárnak igen egyedi struktúrája van. 22, egyenként 8 versből álló egységre tagolódik, a héber ABC 22 betűje szerint. Az első 8 vers minden sora aleffel, a következő 8 vers minden sora béttel, aztán dalettel kezdődik, és így tovább – a Szent István Társulat bibliafordítása nagyon szépen jelzi ezt a tagolást. Az éppen 8 verses egységek Isten hozzánk intézett megelevenítő szavának 8 szinonim kifejezésére utalnak: törvény, intelleum, utasítás, rendelkezés, parancsolat, döntés, ige, beszéd. Ezeket variálja a szerző. Illusztrációképpen felolvasok egy szakaszt (119,9-16):

Hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú? Úgy, hogy megtartja igédet. / Teljes szívből kereslek téged, ne engedd, hogy eltérjek parancsolataidtól! / Szívembe zártam beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened. / Áldott vagy te, URam! Taníts meg rendelkezéseidre! / Ajkam föl sorolja szád minden döntését. / Minden gazdagságnál nagyobb öröm, ha intelmeid szerint élhetek. / Utasításaidon elmélkedem, és figyelek ösvényeidre. / Gyönyörködöm rendelkezéseidben, igédről nem feledkezem meg.

Ez így, ilyen ismétlésekkel megy, már-már mantraszerűen 22x8, azaz 176 versen át! A német ószövetséges teológus, Claus Westermann szerint: "Akinék sikerül egy ültő helyében végigolvasni ezt a zsoltárt, az megtapasztalja annak ellenállhatatlan, elsöprő hatását, erejét." Hiszen ez a szerkesztés és ez a hossz egy olyan lelki és pszichés állapothoz segíti a zsoltár olvasóját, amelyben képes lesz minden más ügyes-bajos dolgáról megfeledkezve egyedül Istenre koncentrálni és nyitottá válni az ő üzenete, igéje, intelme, vezetése befogadására. Egyes zsoltárok ereje a rövidségben-tömörségben van, más zsoltárok esetében pedig szükséges a teológiai mondanivaló hangsúlyozásához és megragadásához az, hogy hosszú legyen.

A 119. zsoltár üzenete az, hogy Isten számunkra megfogalmazott rendelkezései, tanácsai – ha engedjük – átjárják, áthatják és nem korlátozni, hanem segíteni akarják az életünket. A-tól zettig, aleftől tawig mindenre vonatkoznak. Az anyagiaktól kezdve a családi életben, az emberi kapcsolatokon, a munkán át a végig, a túlvilágig, az üdvösségig. A mi életünkben is.

A 119. zsoltár szerzője odaadó hűséggel csüng az Úr

szaván. Minden porcikájával Isten vezetésének engedelmes követésére igyekeznek – úgy, hogy közben újra és újra Isten megbocsátó szeretetét és kegyelméért küzd és esedezik, hiszen teljességgel tisztában van önnön gyöngeségével, földhözragadtságával, azzal, hogy mennyire rászorul Isten jóindulatára, irgalmára, vezetésére. *Eleveníts meg igéddel* [Istenem, mert látod mennyire] *a porhoz tapad az életem*. A legutolsó vers még fel is erősíti ezt az önleplező vallomást: Bolyongok, mint az eltévedt juh. Keresd meg szolgádat.

Juhász Gyula azt írja Himnusz az emberhez c. versében: "... az ember a por s a végtelen fia ... ezer főséges küzdelemben viaskodó harmónia." Így küzdök én is, Ti is – a naponként kívülről ránk támadó rosszal és gonosszal, valamint a bensőnkben egymásnak feszülő bűnnel és jószággal, istentelenséggel és istenvágygal, lázadással és engedelmességgel. Kimondhatatlan az, amennyire rászorulunk Isten vezetésére, a hozzánk már nem csak a mózesi törvény és a próféták szava, de a Fiú, Jézus Krisztus által is megszólaló isteni szóra, a Szentlélek bennünket formáló és megújító titokzatos munkájára. Ezt érzékelteti a 119. zsoltár, amikor 176 versen át azt ismétli, azt hajtogatja: intsen, tanácsoljon engem, Uram, a te igéd, szavad, törvényed, utasításod, parancsolatod, rendelkezésed; és segíts engem, hogy megtarthassam azokat, mert tudom, hogy azok életre, teljes és szabad életre segítenek engem.

Isten szavát és akaratát kutatja, tanácsainak megfogadására törekszik a zsoltáros – olyan intenzitással, ami bennünket most annak a Jézusnak az életére és szolgálatára is emlékeztethet, aki már kiskamaszként abban lelte kedvét, hogy a templomban a tanítómesterek körében ült és értelmesen és bölcsen hallgatta és kérdezte őket az Isten dolgaírói. (Lk 2,46) Aki felnőtt fejjel sem szűnt meg hangsúlyozni: ő nem azért jött, hogy érvénytelenné tegye a törvényt vagy a próféták tanítását, hanem hogy betöltse azokat (Mt 5,17); és aki élete egyik legkritikusabb pillanatában Mózes 5. könyvét szó szerint idézve mondta: *Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.* (5Móz 8,3)

Sem Jézusról, sem a zsoltárosról nem mondható el, hogy törvényeskedők, hogy a Törvény betűjéhez foggal-körömmel ragaszkodó alakok lettek volna. Inkább az igaz, hogy Jézus és a 119. zsoltár szerzője a legkülönbözőbb módokon voltak készek fogadni az Úr útmutatásait. Az írott szó, a Törvény betűje mellett a tradícióból, az éppen körülöttük zajló eseményekből és élményekből is készek és képesek voltak kiolvasni, felismerni Istennek a testi táplálékhoz hasonlóan elengedhetetlen jelentőségű akaratát, útmutatását.

"Te fogd kezét erős kezeddal, És áraszd rá Szentlekedet! A jó útra bátran lépjén, A tűz lelkében lánggal égjen, Hadd gyújtsa fel a szíveket! Szeresd, hogy szeressen! Vezesd, hogy vezessen! Meg ne álljon! Éljen veled Szent életet, És híven szolgáljon neked!" – énekeltük most imádságként, rám is gondolva az éneket. (EÉ 314) Én is azért imádkozom, hogy Istenre figyelve ilyen életet tudjak élni

közöttetek. Bárcsak sikerülne!

Életem a porhoz tapad: eleveníts meg igéddel! ... Taníts meg rendelkezéseidre! Értess meg velem utasításaid célját, hogy elmélkedjem csodáidon! Akarjunk mi mindannyian így, ilyen odaadó, imádságos, reménykedő és nyitott lelkülettel elmélkedni Isten út- és iránymutató szavai felett! Nem úgy, hogy szünet nélkül ülünk a Bibliánk felett – akkor megállna az élet –, hanem úgy, mint a szerelmesek. Tanulunk, dolgozunk, intézzük az ügyeinket, éljük az életünket – és közben mindig Rá gondolunk. Istenre. Az ő lelki jelenlétében, mindent az ő szemével látva; magunkat, életünket, a világ dolgait az ő tanításaihoz mérve és azok alapján értékelve.

Az istentiszteleti szentírási felolvasásokat azzal szoktuk zárni, hogy akik Isten igéjét hallgatják és megtartják – azok boldogok. Az isteni ige, az isteni szó, törvényének, intéseinek, parancsolatainak hallgatása és megtartása – ezek Isteni boldogságtörvényei. Ebből pedig számunkra az következik, hogy nem közvetlenül a boldogságra törekedve leszünk boldogok, hanem Isten és szent Fia, a Mester, Jézus Krisztus követését választva; a jóra, az igazságra,

Köszönjük Urunk, Istenünk, hogy irgalmas és kegyelmes vagy hozzánk, gyakran eltévedő, bolyongó gyermekeidhez. Türelmed hosszú, szereteted nagy. Nem perelsz mindvégig, nem tart haragod örökké. Nem vétkeink szerint bánysz velünk, nem bűneink szerint fizetsz nekünk. Amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szereteted irántunk. Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veted el vétkeinket. Amilyen irgalmas az apa fiaihoz, olyan irgalmas vagy az istenfélőkhöz. Hiszen tudod, hogyan formáltál minket, emlékszel rá, hogy porból lettünk. Keress meg minket. Támassz fel új életre – értelmes, boldog, örök életre minket. Ámen.

a szeretetre, a tisztaságra törekedve; az isteni szó hallgatása, megértése és megcselekvése közben.

“Nézd a világot, annyi milliója, / s köztük valódi boldog oly kevés. / ... Mi az, mi embert boldoggá tehetne?” - kérdezik sokan Vörösmartyval. A mi válaszuk az, hogy Isten boldogságtörvényeinek a követése az, ami boldoggá tehet bennünket. *Minden gazdagságnál nagyobb öröm, ha intelveid szerint élhetek.*

Boldog ember az, aki nem jár a bűnösök tanácsa szerint, nem áll a vétkesek útjára, és nem ül a csúfolódók székére, hanem az ÚR törvényében gyönyörködik, és az ő törvényéről elmélkedik éjjel-nappal. Olyan lesz, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében megtermi gyümölcsét, és nem hervad el a lombja. Minden sikerül, amit tesz. (Zsolt 1,1-3)

Élni fog. Boldog lesz. És, – mivel a bibliai szemléletben egy-egy tulajdonság egyben hatás is – mivel él: maga is közvetíti Isten megelevenítő, örök életre vezető szavát; mivel boldog: másokat is boldogít. Azaz gyümölcsöket terem, eredményes lesz. Erre segítsen engem és mindannyiunkat a Mindenható – mellénk szegődött szent Fia megváltása és megelevenítő Szentlelke által. Imádkozzunk!